

๑. ชื่อโครงการ : โครงการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
๒. วงเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร : ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท
๓. วันกำหนดราคากลาง (ราคาอ้างอิง) ของวันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๑ เป็นเงิน ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท
๔. ค่าตอบแทนบุคลากร : ๖๓๓,๕๑๒ บาท
 - ๑) ประเภทที่ปรึกษา : กลุ่มวิชาชีพกลุ่มวิจัย
 - ๒) คุณสมบัติที่ปรึกษา : หน่วยงานที่มีประสบการณ์ในด้านการศึกษาวิจัยและการประเมินผลที่มีประสบการณ์ในด้านการพัฒนาบนพื้นที่สูงและมีผู้เชี่ยวชาญในสำรวจสภาวะเศรษฐกิจและสังคมและการประเมินผลโครงการเป็นอย่างดี
 - ๓) จำนวนที่ปรึกษา : ๓ ท่าน
๕. ค่าวัสดุอุปกรณ์ : ๑๗๖,๒๓๘ บาท
๖. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปต่างประเทศ (ถ้ามี) : ไม่มี
๗. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ : ๘๙๐,๒๕๐ บาท
 - ๑) ค่าใช้สอย : ๕๕๕,๒๕๐ บาท
 - ๒) ค่าจ้างเหมา : ๑๖๕,๐๐๐ บาท
 - ๓) ค่าบำรุงหน่วยงาน : ๑๗๐,๐๐๐ บาท
๘. รายชื่อผู้รับผิดชอบในการกำหนดขอบเขตดำเนินการ (TOR)
 - ๔) นางสาวสิรินทร์รัตน์ ผู้ยอดยิ่ง ประธานกรรมการ
 - ๕) นางสาวสุธาสินี ชัยชนะ กรรมการ
 - ๖) นางสาวนภาพร ทางทิศ กรรมการ
 - ๗) นางสาวธิดา วุฒิการณ์ กรรมการ
 - ๘) นางสาวสุภาพร อินชะ กรรมการและเลขานุการ
๙. ที่มาของการกำหนดราคากลาง
 - ๑) หลักเกณฑ์ราคากลางการจ้างที่ปรึกษาสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง

ตารางที่ ๑ กำหนดวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ของบุคลากรที่ปรึกษา และระยะเวลาเพื่อดำเนินโครงการ

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง	สาขาวิจัย	วุฒิ	ประสบการณ์ (ปี)	เงินเดือน พื้นฐาน (บาท)	ตัว คูณ	ค่าตอบแทน (บาท)/ เดือน	ระยะเวลา ทำงาน (man/ month)
	บุคลากรหลัก							
๑.	หัวหน้าโครงการ	เศรษฐศาสตร์/ การ ประเมินผล/ บริหารจัดการ	ปริญญาโท	๕	๓๑,๓๐๐	๑.๗๖	๕๕,๐๘๘	๕.๕
๒.	ผู้เชี่ยวชาญ ด้าน สถิติประเมินผล	เศรษฐศาสตร์/ สถิติ/การวัด และ ประเมินผล	ปริญญาโท	๕	๓๑,๓๐๐	๑.๗๖	๕๕,๐๘๘	๓
๓.	ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการ วิเคราะห์เชิง คุณภาพ	เศรษฐศาสตร์/ สังคมศาสตร์/ ทางภูมิ สารสนเทศ/ การวัดและ ประเมินผล	ปริญญาโท	๕	๓๑,๓๐๐	๑.๗๖	๕๕,๐๘๘	๓
	บุคลากรสนับสนุน							
๔.	ผู้ช่วยนักวิจัย	เศรษฐศาสตร์/ สังคมศาสตร์/ ทางภูมิ สารสนเทศ/ การวัดและ ประเมินผล	ปริญญาตรี	๒	๑๕,๐๐๐	-	๑๕,๐๐๐	๓
๕.	เลขานุการโครงการ	เศรษฐศาสตร์/ สังคมศาสตร์/ การวัดและ ประเมินผล	ปริญญาตรี	๒	๑๕,๐๐๐	-	๑๕,๐๐๐	๘

หมายเหตุ บุคลากรสนับสนุนทำหน้าที่ฝ่ายสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรหลักและงานด้านอื่นๆ (ค่าตอบแทนอยู่ใน
ค่าใช้จ่ายตรง) และตัวคูณอัตราค่าตอบแทนสำหรับที่ปรึกษาจากภาครัฐ เท่ากับ ๑.๗๖

ตารางที่ ๒ ค่าตอบแทนบุคลากรหลัก (Remuneration)

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทน (บาท)/เดือน	ระยะเวลาทำงาน (man/month)	รวม (บาท)
๑.	หัวหน้าโครงการ	๕๕,๐๘๘	๕.๕	๓๐๒,๙๘๔
๒.	ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ เศรษฐกิจและสังคม	๕๕,๐๘๘	๓	๑๖๕,๒๖๔
๓.	ผู้เชี่ยวชาญด้าน เศรษฐศาสตร์เกษตร	๕๕,๐๘๘	๓	๑๖๕,๒๖๔
รวมค่าตอบแทนบุคลากรหลัก (๑)				๖๓๓,๕๑๒

ตารางที่ ๓ ค่าใช้จ่ายตรง (Direct Cost)

รายการ	รายละเอียด	งบประมาณ (บาท)
๑. ค่าเดินทาง	ค่าเช่ารถพร้อมคนขับและน้ำมันวันละ ๒,๕๐๐ บาท x ๖๕ วัน	๑๖๒,๕๐๐
๒. ค่าที่พัก	วันละ ๑,๐๐๐ บาท/คน/วัน x ๔ คน x ๔๐ วัน	๑๖๐,๐๐๐
๓. ค่าเบี้ยเลี้ยง	วันละ ๓๕๐ บาท/คน/วัน x ๑ คน x ๖๕ วัน = ๒๒,๗๕๐ วันละ ๒๕๐ บาท/คน/วัน x ๓ คน x ๖๕ วัน = ๔๘,๗๕๐	๗๑,๕๐๐
๔. ค่าจ้างเก็บรวบรวมข้อมูล	วันละ ๒๕๐ บาท/คน/วัน x ๕ คน x ๖๕ วัน	๘๑,๒๕๐
๕. ค่าจัดประชุม	จัดประชุมกลุ่มย่อย ๔ ครั้ง x ๖๐ คน x ๑๕๐ บาท = ๓๖,๐๐๐ จัดประชุมใหญ่ ๑ ครั้ง x ๘๐ คน x ๕๕๐ บาท = ๔๔,๐๐๐	๘๐,๐๐๐
๖. ค่าจ้างผู้ช่วยนักวิจัย และ เลขานุการโครงการ	ผู้ช่วยนักวิจัย ๑ คน x ๑๕,๐๐๐ บาท x ๓ เดือน เลขานุการโครงการ ๑ คน x ๑๕,๐๐๐ บาท x ๘ เดือน	๔๕,๐๐๐ ๑๒๐,๐๐๐
๗. ค่าวัสดุอุปกรณ์ และค่า จัดทำรายงาน	ค่าจัดพิมพ์รายงานและเข้าเล่ม	๑๗๖,๒๓๘
๘. ค่าธรรมเนียมอุดหนุน มหาวิทยาลัย	ค่าธรรมเนียมอุดหนุนมหาวิทยาลัย (๑๐%)	๑๗๐,๐๐๐
รวมค่าใช้จ่ายตรง (บาท) (๒)		๑,๐๖๖,๔๘๘

รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ (๑) + (๒) = ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อกำหนดโครงการ (Terms of Reference)
โครงการศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

.....

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชดำเนินไปทอดพระเนตรความเป็นอยู่ของชาวเขาที่บ้านดอยปู่ไถ้พระตำหนักภูพิงคราชนิเวศน์ ทรงทราบว่าชาวเขามีรายได้จากการปลูกท้อพื้นเมืองที่ส่งไปขายให้โรงงานทำท้อดองมีรายได้พอๆ กับการปลูกฝิ่น และทรงทราบว่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สามารถเปลี่ยนพันธุ์ท้อพื้นเมืองได้ จึงได้พระราชทานเงินจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ให้จัดทำแปลงศึกษาทดลองไม้ผลเขตรหนาว ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สวนสองแสน” ซึ่งหมายถึงมาจากเงินที่ได้พระราชทานให้ดังกล่าว พร้อมทั้งโปรดเกล้าฯ ตั้ง “โครงการพระบรมราชานุเคราะห์ชาวเขา” เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๒ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้เป็นทุนดำเนินงาน ต่อมาเมื่อผู้ทูลเกล้าฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบการดำเนินงานโครงการหลวง แต่ส่วนใหญ่อาศัยทุนจากพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จนถึง พ.ศ. ๒๕๓๕ รวมถึงทุนและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากมิตรประเทศ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้จัดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการหลวงตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นมา สำหรับเป็นงบประมาณดำเนินงานต่างๆ ของโครงการหลวง ภายใต้เป้าหมายพระราชทานสำหรับใช้ในการดำเนินงานดังนี้

๑. ช่วยชาวเขาเพื่อมนุษยธรรม
๒. ช่วยชาวไทยโดยลดการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ คือ ป่าไม้ และต้นน้ำลำธาร
๓. กำจัดการปลูกฝิ่น
๔. รักษาดิน และใช้พื้นที่ให้ถูกต้อง คือ ให้ป่าอยู่ส่วนที่เป็นป่า และทำไร่ ทำสวน ในส่วนที่ควรเพาะปลูกอย่าให้สองส่วนนี้รุกร้าซึ่งกันและกัน

พ.ศ. ๒๕๓๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนสถานภาพเป็นมูลนิธิโครงการหลวง เพื่อดำเนินงานต่อเนื่องจากโครงการหลวง โดยมีกิจกรรมหลักที่สำคัญ ประกอบด้วย งานวิจัย งานพัฒนา และงานตลาด ในการมุ่งพัฒนาชุมชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงรวม ๓๙ แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ ๖ จังหวัดภาคเหนือตอนบน โดยเน้นการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุลในระยะยาว โดยการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพบนฐานความรู้ จากผลงานวิจัยต่างๆ ซึ่งมีชนิดและพันธุ์พืชและสัตว์จำนวน ๒๐๖ ชนิด ให้เกษตรกรเลือกประกอบอาชีพตามความเหมาะสมภายใต้มาตรฐานอาหารปลอดภัย และระบบการผลิตและการตลาดที่ดี ทำให้เกษตรกรได้เพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์ และสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของคนและชุมชนภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาสังคมและระบบสาธารณสุข ส่งเสริมการออมทรัพย์ ตลอดจนจัดให้มีแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ได้สนับสนุนการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การปลูกป่าชาวบ้าน การฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งการรักษาคุณภาพน้ำในลำธาร และการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานต่างๆ ให้เป็นประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานราชการทั้งจากส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงภาคเอกชนต่างๆ ตลอดจนให้การให้บริการการถ่ายทอดความรู้กับหน่วยงาน เกษตรกร และบุคลากรภายนอกทั้งชาวไทยและต่างประเทศ จนเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงขยายผลไปสู่การพัฒนา

พื้นที่สูงอื่นๆ ของประเทศไทย ตลอดจน มีความร่วมมือวิชาการกับนานาประเทศในการพัฒนาพื้นที่สูง ได้แก่ สปป.ลาว พม่า และภูฏาน

โครงการหลวงได้ยึดหลักการดำเนินงานตามแนวทางพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ไว้เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๗ ณ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับโครงการชาวเขา ดังนี้

“เรื่องที่จะช่วยชาวเขาและโครงการชาวเขานั้น มีประโยชน์โดยตรงกับชาวเขาเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนให้ชาวเขามีความเป็นอยู่ดีขึ้น สามารถเพาะปลูกสิ่งที่เป็นประโยชน์ และเป็นรายได้ให้กับเขาเอง จุดประสงค์อย่างหนึ่งคือมนุษยธรรม หมายถึงให้ผู้ที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารสามารถมีความรู้และพียงตัว มีความเจริญได้ อีกอย่างหนึ่งเรื่อง ช่วยในทางที่ทุกคนเห็นว่าควรจะช่วย เพราะเป็นปัญหาใหญ่ คือ ปัญหาเรื่องยาเสพติด ถ้าช่วยชาวเขาปลูกพืชที่เป็นประโยชน์บ้างเขาจะเลิกปลูกยาเสพติดคือฝิ่น ทำให้นโยบายการระงับ การปราบปรามการปลูกฝิ่นและค้ำฝิ่น ได้ผลดี อันนี้เป็นผลอย่างหนึ่ง อีกอย่างหนึ่งคือ ชาวเขาตามที่รู้เป็นผู้ทำการเพาะปลูกโดยวิธีที่จะทำให้บ้านเมืองของเราสูญหายนะได้ ที่ถางป่าและปลูกโดยวิธีไม่ถูกต้อง ถ้าพวกเราทุกคนไปช่วยเขาก็เท่ากับช่วยบ้านเมืองให้มีความดี อยู่ดี กินดี และปลอดภัยได้อีกทั่วประเทศ ถ้าสามารถทำโครงการนี้สำเร็จให้ชาวเขาอยู่เป็นหลักแหล่งและสนับสนุนนโยบาย จะรักษาป่าไม้ รักษาดินให้เป็นประโยชน์ต่อไป และยั่งยืนมาก”

นอกจากนี้พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานพระราชดำริให้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่สูงในพิธีปิดการสัมมนาการเกษตรภาคเหนือ เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๔ ณ สำนักงานเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

“...หากเราทำ ป่า ๓ อย่าง ให้ชาวบ้านเห็นประโยชน์และได้ใช้ประโยชน์ เขาก็จะรักษาประโยชน์ เขาจะไม่ทำลาย และใครมาทำลาย เขาก็ป้องกัน หมายความว่าชาวบ้านนั้น ถ้าเราให้โอกาสให้เขามีอยู่มีกินพอสมควรก็จะเป็นเจ้าหน้าที่ป่าไม้ให้เราเป็นจำนวนมาก อย่างในร่องหุบเขาเล็กๆ ที่มีเพียง ๕๐ ไร่ ก็จะเป็นหมู่บ้านให้ชาวเขามาอยู่ คำว่าชาวบ้านนี้จะเรียกว่าชาวบ้านก็ได้ ชาวเขาก็ได้ ก็เป็นชาวบ้านทั้งนั้น เคยไปถามชาวเขาพูดถึงเรื่องว่าจะทำโครงการอะไรๆ เราก็ต้องช่วยกันรักษานะ เขาบอกว่า หมู่เขาก็เป็นคนไทยเหมือนกัน ก็หมายความว่า เป็นชาวบ้านเหมือนกัน ช่วยกันทำ เขาก็อยากอยู่ได้กฎหมาย ทำงานที่สุจริต ถ้าเราทำอะไรที่ดีมีเหตุผล เขาก็จะรักษาป่า ๓ อย่าง ให้เรา ถ้าจะถือว่า ป่า ๓ อย่าง นี้ ไม่ใช่รักษาต้นน้ำลำธารแล้ว ก็เป็นความคิดที่ผิด เพราะว่าต้นไม้ จะเป็นต้นอะไรก็ตามมีประโยชน์ทั้งนั้น ใช้ประโยชน์จากต้นไม้นั้น และมีประโยชน์ที่ ๔ คือ อนุรักษ์ดิน และอนุรักษ์ต้นน้ำลำธาร...”

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ประกาศไว้ในประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการมูลนิธิโครงการหลวง ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ว่า

“มูลนิธิโครงการหลวงก่อตั้งโดยพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชประสงค์ ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์ อันเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติส่วนรวม จึงมีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการหลวงสืบไป ...”

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีจำนวน ๓๙ แห่ง ครอบคลุม ๕ จังหวัดในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย เชียงใหม่ ๒๗ แห่ง เชียงราย ๗ แห่ง แม่ฮ่องสอน ๒ แห่ง ลำพูน ๑ แห่ง พะเยา ๑ แห่ง และตาก ๑ แห่ง รวม ๒๓ อำเภอ ๒๔๗ หมู่บ้าน ๒๙๐ หย่อมบ้าน มีประชากรได้รับประโยชน์ประกอบด้วยชาวไทย และชาวไทยภูเขาจำนวน ๑๓ เผ่า ๒๖๔ หมู่บ้าน จำนวนประชากร ๔๕,๑๗๒ครัวเรือน ๑๘๒,๑๗๓ คน (ที่มา : แผนยุทธศาสตร์มูลนิธิโครงการหลวง ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔))

แม้ว่าความสำเร็จของการพัฒนาชุมชนในพื้นที่โครงการหลวงจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่โครงการหลวง โดยเฉพาะความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชและผลผลิตต่างๆ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูงมากขึ้น ผลกระทบจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และข้อตกลงทางการค้าเสรี ส่งผลให้เกิดการแข่งขันทางการตลาดของผลผลิตการเกษตรของเกษตรกรที่ปลูกพืชส่งออกและพืชเมืองหนาวเป็นอย่างมาก ในขณะเดียวกันปัจจัยภายในที่สำคัญนั้น คือ ความยากจน ยังคงมีอยู่ รวมทั้งความจำเป็นที่ต้องฟื้นฟูสภาพแวดล้อม ดิน น้ำ และป่าไม้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนความจำเป็นที่ต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรชุมชนต่างๆ เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคต

เพื่อให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้ง ๓๙ แห่ง เป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงควบคู่ไปกับการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ขยายผลสำเร็จไปสู่การพัฒนาพื้นที่สูงอื่นๆ เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม ศักยภาพ และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆ มูลนิธิโครงการหลวงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้จัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) ขึ้น เพื่อเป็นกรอบและทิศทางการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ที่สนับสนุนการปฏิบัติงาน ของมูลนิธิโครงการหลวง ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในโครงข่ายการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ทั้งระดับนโยบาย และระดับสนับสนุนการปฏิบัติการ และมีการบูรณาการงานระหว่างหน่วยงานที่สนับสนุนการปฏิบัติการ

แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเน้นให้เห็นทิศทางของความก้าวหน้าของงานพัฒนาพื้นที่สูงในความรับผิดชอบของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน บนฐานความรู้และความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมีศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทำหน้าที่เป็นแหล่งประสานการเรียนรู้ มุ่งไปสู่การพัฒนาที่เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและกลุ่มองค์กรชุมชน เป้าหมาย

ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานสนับสนุนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงควรศึกษาสถานะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของเกษตรกรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานพร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อนำไปปรับทิศทางและกิจกรรมของแผนงานให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาของแต่ละพื้นที่เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดได้สำเร็จรวมทั้งจะได้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนแม่บทฯ ระยะเวลาต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่เชื่อมโยงกับการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บท
- ๒.๒ เพื่อประเมินผลจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้แผนแม่บทในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑
- ๒.๔ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงานพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการปรับปรุงการปฏิบัติงานและการจัดทำแผนแม่บทในระยะต่อไป

๓. เป้าหมายของโครงการ

- ๓.๑ ฐานข้อมูลสำคัญที่วิเคราะห์เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัดของโครงการ
- ๓.๒ การประเมินด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่หน่วยงานต่างๆ ได้ดำเนินงานตามแผนงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑
- ๓.๓ แนวทางในการปรับปรุงการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หน่วยงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงสามารถนำไปปรับปรุงแผนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัดทำให้ประชาชนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาบนพื้นที่สูงโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีเครือข่ายอย่างยั่งยืน

๕. ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๕.๑ ผลผลิต (Output)

- ๑) รายงานผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการหลวงที่มีการศึกษา
- ๒) รายงานการประเมินผลการดำเนินงานในพื้นที่โครงการหลวง รวมทั้งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อให้ได้แนวทาง รูปแบบ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดทำแผนแม่บทโครงการหลวง ในระยะต่อไป

๕.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในโครงข่ายการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทั้งระดับนโยบายและระดับสนับสนุนการปฏิบัติการ มีข้อมูลสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในพื้นที่โครงการหลวง เพื่อใช้ประกอบการปรับแผนการจัดแผนงานและกิจกรรมในการสนับสนุนงานโครงการหลวงระยะต่อไป
- ๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางในการปรับปรุงการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ และเป็นกรอบสำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป

๖. การวัดผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

๖.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต

- ๑) รายงานผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการหลวงที่มี การศึกษา ๑ เรื่อง
- ๒) รายงานการประเมินผลการดำเนินงานในพื้นที่โครงการหลวง รวมทั้งข้อเสนอแนะเชิง นโยบายเพื่อให้ได้แนวทาง รูปแบบ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดทำแผนแม่บท โครงการหลวง ในระยะต่อไป ๑ เรื่อง

๖.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์

การจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในระยะต่อไปสอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญเพื่อให้ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเป็นต้นแบบการพัฒนาพื้นที่สูง มุ่งไปสู่การพัฒนาที่เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและกลุ่มองค์กรชุมชนเป้าหมายเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

๗. ขอบเขตโดยละเอียดของงาน

๗.๑ พื้นที่การศึกษา ในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ๓๙ แห่ง ในพื้นที่ ๖ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ๒๗ แห่ง เชียงราย ๗ แห่ง แม่ฮ่องสอน ๒ แห่ง ลำพูน ๑ แห่ง พะเยา ๑ แห่ง และตาก ๑ แห่ง

๗.๒ ขอบเขตการศึกษา

สำหรับขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้มีการแบ่งนำพนักงาน ดังนี้ ข้อ ๑) นำพนักงาน ร้อยละ ๖๐ และข้อ ๒) ถึง ๓) นำพนักงานร้อยละ ๔๐ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) การวิเคราะห์สภาวะเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการหลวงเชิงเปรียบเทียบกับสถานการณ์ในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ตลอดจนประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย
 - ก. ลักษณะทางกายภาพและโครงสร้างพื้นฐาน
 - ข. ลักษณะทางเศรษฐกิจและการตลาด
 - ค. ลักษณะทางประชากร
 - ง. ลักษณะทางสังคม และองค์กร
 - จ. ลักษณะทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้เครื่องมือทางภูมิสารสนเทศในการวิเคราะห์
- ๒) การประเมินผลจากการปฏิบัติงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้แผนแม่บทในพื้นที่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ โดยเป็นการประเมินระดับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์/เป้าหมายเชื่อมโยงการดำเนินงานของหน่วยงานร่วมบูรณาการภายใต้แผนแม่บทฯ และวิเคราะห์ถึงผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่มีผลต่อการดำเนินงาน
- ๓) แนวทาง รูปแบบ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดทำแผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงระยะต่อไป

๗.๓ วิธีการศึกษา

- ๑) กำหนดขอบเขตของการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม (ครอบคลุมประเด็น ใน ๗.๒ ข้อ ๑)) ขอบเขตการประเมิน และวิธีการประเมิน โดยการทบทวนแนวคิดและ

ทฤษฎีในการประเมินผลที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง รวมทั้งตัวชี้วัดที่บ่งบอกประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาตามแผนแต่ละด้าน

- ๒) สร้างเครื่องมือในการประเมินโดยการกำหนดประเด็น และจัดทำ Check list ที่จะใช้การประเมินผลทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาตามแผนแต่ละด้าน
- ๓) สัมภาษณ์เกษตรกรและภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ในประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานบูรณาการร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวงให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
- ๓) วิเคราะห์และประมวลผลจากผลการศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายให้แก่ผู้ปฏิบัติงานภายใต้แผนแม่บทฯ
- ๔) เสนอผลการศึกษาให้แก่หน่วยงานร่วมบูรณาการเพื่อให้รับทราบผลการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินงานในระยะต่อไป
- ๕) สรุปผลและจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

๘. งบประมาณ ๑,๗๐๐,๐๐๐ บาท

๙. ระยะเวลาการดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินงาน ๒๔๐ วัน

กิจกรรม	เดือน							
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘
๑. ลงนามสัญญา	x							
๒. เสนอรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report)		x						
๓. เสนอรายงานความก้าวหน้า (Progress Report)				x				
๓. เสนอ "ร่าง" รายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report)						x		
๔. เสนอรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์								x

๑๐. การเสนอผลงาน

๑๐.๑ เสนอรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) จำนวน ๑๐ เล่ม กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย แผนการดำเนินงานตลอดโครงการ การตรวจเอกสาร วิธีวิจัยโดยละเอียด พร้อมเอกสารอ้างอิง ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินการวิจัย งบประมาณในการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานวิจัยเบื้องต้น พร้อมทั้งซีดีบันทึกข้อมูลรายงานที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word จำนวน ๑ ชุด

๑๐.๒ เสนอรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) จำนวน ๑๐ เล่ม กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา ๑๒๐ วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา โดยมีรายละเอียดเพิ่มเติมจากรายงานการศึกษาเบื้องต้น ความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการที่ผ่านไปตามแผนการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และรายงานการเงิน พร้อมทั้งซีดีบันทึกข้อมูลรายงานที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word จำนวน ๑ ชุด

๑๐.๓ เสนอร่างรายงานฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) จำนวน ๑๐ เล่ม กำหนดส่งรายงานภายใน ระยะเวลา ๑๘๐ วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา โดยมีรายละเอียดประกอบด้วย รายงานผลการดำเนินงานศึกษาตลอดโครงการ จัดพิมพ์เป็นภาษาไทย โดยมีเนื้อหาารายงานที่ครอบคลุมบทสรุปสำหรับผู้บริหาร และ Executive Summary ความเป็นมาของโครงการ และผลการศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ในข้อกำหนดโครงการ และสรุปรายละเอียดจาก ๗.๒ ข้อ ๔) รวมทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ และรายงานการเงิน พร้อมทั้งซีดีบันทึกข้อมูลรายงานที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word จำนวน ๑ ชุด

๑๐.๔ เสนอรายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) กำหนดส่งรายงานภายในระยะเวลา ๒๔๐ วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาจ้างที่ปรึกษา ทั้งนี้รายงานฉบับสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วย

- (๑) เอกสารรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ที่ได้ปรับแก้ไขจาก Draft Final Report โดยยึดถือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจรับจัดพิมพ์เป็นภาษาไทย จำนวน ๒๐ เล่ม
- (๒) รายงานสรุปสำหรับผู้บริหาร และ Executive Summary ที่พิมพ์อยู่ในเล่มเดียวกัน จำนวน ๒๐ เล่ม
- (๓) ซีดีบันทึกรายงานฉบับสมบูรณ์ ที่บันทึกด้วยโปรแกรม Microsoft Word และ Adobe Acrobat จำนวน ๕ ชุด

๑๑. ระยะเวลาการจ่ายเงิน

การจ่ายเงิน แบ่งออกเป็นงวดๆ ดังนี้

งวดที่ ๑ เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ ๑๕ (สิบห้า) ของเงินค่าจ้างที่ปรึกษา โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ ๕ (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อที่ปรึกษาได้ลงนามในสัญญาเรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๒ เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ ๔๐ (สี่สิบ) ของเงินค่าจ้างที่ปรึกษา โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ ๕ (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อที่ปรึกษาได้จัดส่งรายงานการศึกษาเบื้องต้น (Inception Report) และคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว

งวดที่ ๓ เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ ๒๕ (ยี่สิบห้า) ของเงินค่าจ้างที่ปรึกษา โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ๕ (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อที่ปรึกษาได้จัดส่งรายงานความก้าวหน้า (Progress Report) และคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว

งวดที่ ๔ เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ ๑๐ (สิบ) ของเงินค่าจ้างที่ปรึกษา โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ ๕ (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อที่ปรึกษาได้จัดส่ง “ร่าง” รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Draft Final Report) และคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว

งวดสุดท้าย เป็นจำนวนเงินในอัตราร้อยละ ๑๐ (สิบ) ของเงินค่าจ้างที่ปรึกษา โดยหักเป็นเงินประกันผลงาน ร้อยละ ๕ (ห้าเปอร์เซ็นต์) เมื่อที่ปรึกษาได้จัดส่งรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report) และคณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจรับผลงานไว้ถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาแล้ว

การจ่ายเงินประกันผลงาน สถาบันจะคืนเงินประกันผลงานภายใน ๔๕ วัน นับจาก
คณะกรรมการตรวจรับได้ตรวจงานงวดสุดท้ายเสร็จแล้ว

๑๒. หน่วยงานรับผิดชอบ

สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)

๑๓. คุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นข้อเสนอโครงการวิจัยตาม TOR

๑๓.๑ หน่วยงานของภาครัฐที่มีบุคลากรที่มีประสบการณ์ในด้านงานพัฒนาบนพื้นที่สูงและมี
ผู้เชี่ยวชาญในการประเมินผลโครงการเป็นอย่างดี

๑๓.๒ หัวหน้าโครงการต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท มีผลงานการวิจัย และมี
ประสบการณ์การศึกษาวิจัยไม่ต่ำกว่า ๕ ปี

๑๔. การส่งข้อเสนอโครงการวิจัย

ให้ยื่นข้อเสนอโครงการตามแบบฟอร์มที่สถาบันกำหนด จำนวน ๕ ชุด ส่งถึงผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ๖๕ หมู่ ๑
ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทรศัพท์ ๐-๕๓๓๒-๘๔๙๖-๙๙ โทรสาร ๐-๕๓๓๒-๘๔๙๔-๙๕

๑๕. การแจ้งผลการพิจารณา

การพิจารณาข้อเสนอโครงการ (Full proposal) จะดำเนินการโดยคณะกรรมการ
ดำเนินการจ้างที่ปรึกษาที่แต่งตั้งโดยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การ
มหาชน) โดยพิจารณาจากคุณสมบัติและความครบถ้วนตามข้อกำหนดโครงการ (Terms of
Reference, TOR) รวมถึงสาระทางวิชาการและความเป็นไปได้ของวิธีการศึกษา นอกจากนี้ยัง
พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ (ผลลัพธ์และตัวชี้วัด) ของโครงการที่จะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่สูง
อย่างยั่งยืนตามพันธกิจของสถาบัน

คณะกรรมการดำเนินการจ้างที่ปรึกษาอาจขอข้อมูลเพิ่มเติมจากหัวหน้าโครงการรวมทั้ง
เจรจาต่อรองงบประมาณวิจัยตามความเหมาะสมหรือแจ้งปฏิเสธการรับข้อเสนอโครงการก็ได้

ภายหลังได้มีการตกลงรับข้อเสนอโครงการแล้วสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงจะแจ้งนัด
หมายหัวหน้าโครงการผ่านหัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดของที่ปรึกษาเพื่อนัดหมายดำเนินการขั้น
ต่อไปโดยสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อเสนอโครงการวิจัยเพิ่มเติมในลักษณะที่จะ
ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สถาบัน